Dosarul nr.2a-71/2025 I instanță
Nr. PIGD 2-24080276-05-2a-09042025 judecător Aramă Sofia
judecătoria Cimișlia

D E C I Z I E

01 decembrie 2025 mun. Comrat

Completul de judecată al Curţii de Apel Sud, sediul Comrat
Instanţa compusă din:
preşedintele ședinței, judecătorul Mironov Andrei
judecătorii Colev Grigori și Hudoba Valeri
grefier Satirova Marina
cu participarea:
reprezentantului intimatului Leanca Sergiu, avocatul Berezovschi Vladislav

examinând în şedinţă publică, în ordine de apel, apelul declarat de avocatul Pagu Alexandru în interesele „Legalbooking" S.R.L. împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia din 30 octombrie 2024, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de „Legalbooking" S.R.L. împotriva lui Leanca Sergiu privind repararea prejudiciului material, încasarea dobânzilor de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

audiind raportul judecătorului Mironov Andrei asupra cauzei și esenței apelului, analizând materialele cauzei și audiind pozițiile părților,

A C O N S T A T A T:

1. ***<u>Circumstanţele cauzei:</u>***

La data de 19 iulie 2024, „Legalbooking” S.R.L. a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Leanca Sergiu prin care a solicitat: încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului prejudiciul material în sumă de 26336 lei, dobânda de întârziere în sumă de 18982 lei și a tuturor cheltuielilor judiciare. (f.d.2-3)

În vederea susținerii poziției sale, în conținutul cererii de chemare în judecată s-a indicat, că la 18 iulie 2021, „Legalbooking” S.R.L. a încheiat cu Leanca Sergiu un contract de locațiune a automobilului Volkswagen Golf cu n/î *****. Automobilul vizat s-a aflat în posesia pârâtului în perioada 18 iulie 2021 - 22 iulie 2021. Automobilul a fost restituit de locatar, cu diverse deteriorări, fapt care se confirmă prin procesul-verbal de restituire din 22 iulie 2021, semnat de ambele părți contractante.

Menționează că, că potrivit Raportului de evaluare a pagubei nr. 2570/07A din 29 iulie 2021, efectuat de „Expertauto-Plus” SRL, suma totală a prejudiciului material cauzat companiei în urma producerii deteriorărilor este de 33836 lei, suma necesară pentru reparația automobilului.

Indică că, pârâtul a achitat benevol în contul reparării prejudiciului suma de 7500 lei. Dobînda de întîrziere pentru neachitarea sumei prejudiciului în termen constituie suma de 18982 lei. Pârâtul, fiind citat să se prezinte la examinarea automobilului, nu s-a prezentat. La data de 06 iunie 2024 a fost expediată în adresa pârâtului o notificare prin care a fost somat să achite suma datoriei. Pârâtul a ignorat solicitările de soluționare a litigiului pe cale amiabilă.

2. <u>Soluția instanței de fond:</u>

Prin hotărârea judecătoriei Cimișlia din 30 octombrie 2024, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de S.C. „Legalbooking” S.R.L. împotriva Leanca Sergiu privind repararea prejudiciului material, încasarea dobânzilor de întârziere și a cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată. (f.d.52, 67-69)

La data de 30 octombrie 2024, instanța de fond a emis o hotărâre suplimentară prin care a dispus respingerea pretenției pârâtului Leanca Sergiu privind încasarea de la reclamantul S.C. „Legalbooking” S.R.L. a cheltuielilor de asistență juridică în beneficiul său, suportate în cadrul procesului civil inițiat, în sumă de 6000 lei, ca fiind neîntemeiată. (f.d.54)

3. <u>Solicitarea apelantului:</u>

La data de 06 noiembrie 2024, avocatul Pagu Alexandru în interesele „Legalbooking” S.R.L. a înaintat cerere de apel nemotivată, iar ulterior la data de

29 aprilie 2025, cerere de apel motivată, prin conținutul căreia a solicitat: admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii din 30 octombrie 2024 și pronunțarea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii; încasarea din contul lui Leanca Sergiu, în beneficiul SRL „Legalbooking", prejudiciul material în sumă de 26336 lei, dobânda de întârziere în sumă de 18982 lei; încasarea din contul intimatului în beneficiul „Legalbooking" SRL a tuturor cheltuielilor de judecată din prima instanță și din apel compuse din: taxa de stat prima instanță - 1862 lei, taxa de stat în ordine de apel - 1583 lei și asistența juridică în prima instanță - 5000 lei și asistența juridică în instanța de apel - 5000 lei. (f.d.65-66, 81-85)

În motivarea apelului s-a invocat, că concluziile primei instanțe sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material.

Menționează că, concluzia instanței referitoare la art. 8 din Codul civil (în vigoare la momentul încheierii contractului) și anume că drepturile și obligațiile se nasc din contracte și alte acte juridice este în contradicție cu dispozitivul emis de a respinge acțiunea. Or, actul juridic conform art. 195 Cod civil „este manifestarea de către persoane fizice și juridice a voinței îndreptate spre nașterea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile".

Susține că, prima instanță a stabilit cu certitudine că potrivit Contractului de locațiune din 18 iulie 2021, încheiat între „Legalbooking" SRL și Leanca Sergiu, a primit automobilul de model Volkswagen Golf cu n/î *****, în stare tehnică bună și fără deteriorări, fiind întocmit procesul-verbal de predare al automobilului, semnat de ambele părți.

Mai indică că, conform procesul-verbal de restituire al automobilului din 22 iulie 2021, act semnat de comun acord de ambele părți contractante, însă cu semne vizibile că acest automobil a fost deteriorat. În actul de restituire a automobilului sunt indicate expres deteriorările automobilului la momentul restituirii acestuia, fapt care însăși Leanca Sergiu, fiind de acord, semnându-l. Potrivit pct. 5.4 din Contractul de locațiune prevede obligația locatarului de a restitui automobilul închiriat la expirarea termenului stabilit în contract în starea în care a fost transmis. Mai mult ca atât, achitând parțial suma de 7500 lei, a recunoscut cauzarea prejudiciului material companiei apelante, fapt care nu a fost negat de către Leanca Sergiu în prima instanță.

Menționează că, obligația locatarului Leanca Sergiu de a restitui automobilul în starea în care a fost transmis și de a repara prejudiciul cauzat conform pct. 9.2 din Contractul de locațiune, este și obligația ce incumbă acestuia. Or, repararea prejudiciului este *a priori* o obligație contractuală asumată de Leanca Sergiu și garantată prin semnarea contractului și a actelor de predare-primire/restituirea automobilului.

Susține că, instanța neîntemeiat a considerat drept inadmisibilă proba și anume Raportului de evaluare a pagubei nr. 2570/07A din 29 iulie 2021, efectuat de „Expertauto-Plus" SRL, indicând precum că Adrian Ciobanu nu este un expert autorizat de Ministerul Justiției al RM, ceea ce desigur este o abordarea ilegală și neîntemeiată, ba chiar părtinitoare a instanței de judecată. Aici, indică că Adrian Ciobanu este un evaluator, fapt confirmat prin Certificatul nr. 006 din 25 septembrie 2018, eliberat de Uniunea Experților - Evaluatori Independenți din Republica Moldova.

Consideră că, instanța eronat și ilegal a catalogat Raportul de evaluare ca fiind un Raport de expertiză judiciară, or apelantul nici nu a menționat și nici susținut acest fapt. Eronată, este concluzia instanței precum că forța probantă poate avea doar Raportul de expertiză judiciară, or, art. 117,118, art. 121-122 prevede altceva.

Indică că, Raportul de evaluare, întocmit de către evaluatorul Adrian Ciobanu, corespunde criteriilor de admisibilitate a probelor conform procedurii civile, or raportul sus-indicat este întocmit în baza Legii nr. 989 din 18 aprilie 2002, corespunde rigorilor și normelor indicate în această lege, și cuprinde toate aspectele obligatorii indicate expres în această lege.

Or, în sensul procesual-civil evaluatorul Adrian Ciobanu are calitatea de specialist, fiind întocmit un înscris probatoriu cu forță probantă în cadrul dosarului.

Or, afirmația instanței de la pct. 18 din hotărâre este una neîntemeiată, *per a contrario*, Raportul de evaluare nr. 2570/07 A din 02 august 2021, conținea detaliat prețurile unităților de specialitate, indicându-se sursa de unde au fost indicate, tabele de calcul a pieselor necesare pentru a fi schimbate, etc.

Menționează că, instanța nici nu a studiat detaliat cel puțin raportul pentru a da o concluzie obiectivă, astfel fiind părtinitoare la aprecierea probei respective în dosar. Important este și faptul că, intimatul, Leanca Sergiu, cunoscând despre Raportul de evaluare sus-indicat nu a solicitat efectuarea unui alt raport de evaluare sau numirea unei expertize judiciare în cadrul cauzei în instanța de fond. Hotărârea

de judecată nu se poate baza pe presupuneri și deduceri personale și subiective a judecătorului, dar susținută de probe pertinente și concludente.

Consideră că, instanța de fond urma să dea o apreciere cumulativă a probelor, dar instanța a omis această obligație prevăzută de lege. De aici rezultă că prima instanță a fost părtinitoare, la examinarea cauzei civile, ceea ce contravine legii și anume art. 26, 239-240 Cod de procedură civilă.

Susține că, art. 1269 din Codul civil prevede clar și explicit că locatarul este ținut să repare prejudiciul suferit de locator prin pierderile survenite la bunul închiriat dacă nu va demonstra că pierderile nu se datorează vinovăției sale sau a persoanelor cărora le-a permis folosința bunului sau accesul la el.

Apelantul luând act de hotărârea motivată a primei instanțe a ajuns la concluzia că aceasta este nelegală și pasibilă casării, deoarece nu corespunde exigenților enunțate anterior. În mod special, atenționează că nu corespunde tuturor normelor de drept material și procesual.

La data de 09 aprilie 2025, cauza a parvenit spre examinare la Curtea de Apel Sud, sediul Comrat. (f.d.74)

<u>4.Termenul legal de declarare a apelului.</u>

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel*.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii judecătoriei Cimișlia a fost pronunțat la 30 octombrie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la data de 06 noiembrie 2024, Completul de judecată constată că apelul a fost declarat în termenul legal.

<u>5.Argumentele părţilor:</u>

În ședința instanței de apel, avocatul Berezovschi Vladislav în interesele lui Leanca Sergiu a solicitat respingerea cererii de apel, deoarece instanța de fond a emis o hotărâre legală și întemeiată.

Menționează că, într-adevăr între părți a fost încheiat un contract de locațiune a unui autovehicul, dar care s-a deteriorat în timpul exploatării.

Susține că, atunci când intimatul a dorit să participe la stabilirea defecțiunilor automobilului, în acea zi vehiculul era dezmembrat și motorul a fost desfăcut definitiv, astfel ne fiind posibil de stabilit dacă este vinovat Leanca Sergiu sau nu.

Mai indică că, apelantul pretinde la răspunderea delictuală a intimatului, dar nu a fost stabilit dacă Lenaca Sergiu s-a făcut vinovat de deteriorarea motorului

automobilului luat în locațiune, dânsul ne asumându-și careva obligații contractuale ca să repare acest automobil.

Astfel, susține că instanța de fond a ajuns la concluzii corecte, precum că Leanca Sergiu nu se face vinovat de comiterea a careva deteriorări la motorul automobilului.

În ședința instanței de apel, avocatul Pagu Alexandru în interesele apelantului S.C. „Legalbooking" S.R.L. și intimatul Leanca Sergiu fiind citați legal despre data, ora și locul examinării cauzei, nu s-au prezentat.

Reieșind din prevederile art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, care prevede că *neprezentarea în şedinţă de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului*, Completul de judecată a decis examinarea cauzei în lipsa părților legal citate și care nu s-au prezentat în ședința de judecată.

6. <u>Aprecierea instanței de apel:</u>

Audiind partea prezentă în proces, analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de apelant în cererea de apel și a materialelor din dosar, Completul de judecată concluzionează că apelul declarat urmează a fi admis, cu casarea hotărârii emise de instanța de fond și emiterea unei noi hotărâri, din următoarele motive.

Potrivit prevederilor art. 385 lit. c) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărâre*.

În conformitate cu prevederile art. 386 alin. (1) Cod de procedură civilă, *hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sânt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat*.

Potrivit înscrisurilor anexate la materialele cauzei, Completul de judecată reține, că la data de 19 iulie 2024, „Legalbooking" S.R.L. a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Leanca Sergiu prin care a solicitat: încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului prejudiciul material în sumă de 26336

lei, dobânda de întârziere în sumă de 18982 lei și a tuturor cheltuielilor judiciare. (f.d.2-3)

Prin hotărârea judecătoriei Cimișlia din 30 octombrie 2024, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de S.C. „Legalbooking" S.R.L. împotriva Leanca Sergiu privind repararea prejudiciului material, încasarea dobânzilor de întârziere și a cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată. (f.d.52, 67-69)

La data de 30 octombrie 2024, instanța de fond a emis o hotărâre suplimentară prin care a dispus respingerea pretenției pârâtului Leanca Sergiu privind încasarea de la reclamantul S.C. „Legalbooking" S.R.L. a cheltuielilor de asistență juridică în beneficiul său, suportate în cadrul procesului civil inițiat, în sumă de 6000 lei, ca fiind neîntemeiată. (f.d.54)

La data de 06 noiembrie 2024, avocatul Pagu Alexandru în interesele „Legalbooking" S.R.L. a înaintat cerere de apel nemotivată, iar ulterior la data de 29 aprilie 2025, cerere de apel motivată, prin conținutul căreia a solicitat: admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii din 30 octombrie 2024 și pronunțarea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii; încasarea din contul lui Leanca Sergiu, în beneficiul SRL „Legalbooking", prejudiciul material în sumă de 26336 lei, dobânda de întârziere în sumă de 18982 lei; încasarea din contul intimatului în beneficiul „Legalbooking" SRL a tuturor cheltuielilor de judecată din prima instanță și din apel compuse din: taxa de stat prima instanță - 1862 lei, taxa de stat în ordine de apel - 1583 lei și asistența juridică în prima instanță - 5000 lei și asistența juridică în instanța de apel - 5000 lei. (f.d.65-66, 81-85)

***În conformitate cu prevederile art. 25 alin. (1) Cod de procedură civilă**, instanţa trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicaţiile părţilor şi intervenienţilor, depoziţiile martorilor, concluziile expertului, consultaţiile şi explicaţiile specialistului, să ia cunoştinţă de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanţelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în şedinţă de judecată.*

***Potrivit art. 117 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă**, probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor*

şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor.

***Conform art. 118 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă**, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

***Conform prevederilor art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă**, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

***În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă**, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

***Conform art. 373 alin. (1), (2) și (5) Cod de procedură civilă**, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Astfel, Completul de judecată reține că sarcina instanţei de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 Cod de procedură civilă, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Lecturând textul hotărârii motivate a instanței de fond, Completul instanței de apel a ajuns la concluzia că circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin și că unele concluzii ale primei instanţe, expuse în hotărâre, sânt în contradicţie cu circumstanţele cauzei, ceea ce prezintă

un temei de admitere a apelului și de casare integrală a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

La caz, Completul de judecată constată, că instanța de fond și-a motivat poziția prin următoarele argumente: „*la data de 29 iulie 2021 a fost întocmit act de examinarea mijlocului de transport auto nr.2570/07A, deci, din conținutul acestuia rezultă că la examinarea mijlocului de transport nu au participat părțile interesate, fiind semnat de către Ciobanu Adrian inginer-expert. /.../ reclamantul nu a informat pârâtul despre suma pretinsului prejudiciu cauzat rezultat din raportul de evaluare nr.2570/07A (fără data de întocmire) elaborat de către expert evaluator Ciobanu Adrian. /.../ evaluarea efectuată nu conţine nici-o trimitere clară la sursele din care expertul a preluat careva preţuri fiind utilizate doar fraze generice. La fel nu a furnizat nici-o anexă care să confirme ceva din calculele care le-a făcut. Expertul în repetate rânduri indică că a utilizat anumite medii de piaţă, dar omite să menţioneze expres care surse le-a utilizat, ce preţuri a primit pentru ca informaţia să fie verificabilă. Raportul nu este bazat pe documentele sau informaţii verificabile. /.../ actul de evaluare elaborat de SRL „Expert Auto Plus" nu constituie o probă admisibilă în conformitate cu art.122 alin. (1) Cod procedură civilă, /.../ „expert evaluator" Ciobanu Adrian - persoana care a întocmit actul de evaluare prezentat de reclamant nu este un expert înregistrat în Registrul de stat al experţilor judiciar, la fel cum nici actul întocmit nu este o expertiză, astfel, actele de evaluare a despăgubirilor întocmite fără respectarea rigorilor legale nu pot servi drept temei pentru achitarea prejudiciului cauzat*".

Contrar celor reținute de instanța de fond, Completul de judecată stabilește că, potrivit Contractului de locațiune din 18.07.2021, locatorul „Legalbooking" S.R.L. a transmis, iar locatarul Leanca Sergiu a primit în folosință și posesiune temporară automobilul Volkswagen Golf cu n/î ***** pe un termen de 21 zile (18.07.2021-08.08.2021). (f.d.9-11)

Potrivit procesului-verbal de predare a automobilului la contractul de locațoune din 18.07.2021, instanța de apel constată că careva defecțiuni nu au fost indicate la rubrica corespunzătoare. (f.d.12)

Conform procesului-verbal de restituire a automobilului la contractul de locațiune din 22.07.2021, Completul stabilește că la rubrica nr. 1.3 „*La restituire automobilul avea următoarele deteriorări vizibile și/sau lipsuri*" este indicat că „*Locatarul a deteriorat baia de ulei, respectiv uleiul s-a scurs și locatarul a continuat deplasarea fără ulei în motor*". (f.d.12)

Instanța de apel constată că ambele procese-verbale invocate supra au fost contrasemnate de intimatul Leanca Sergiu și careva obiecții din partea acestuia nu au fost indicate.

Completul de judecată constată ca fiind eronată concluzia instanței de fond prin care s-a indicat că, „*actul de evaluare elaborat de SRL „Expert Auto Plus" nu constituie o probă admisibilă în conformitate cu art.122 alin. (1) Cod procedură civilă*", și că *acțiunea înaintată este lipsită de probatoriu pertinent*.

Or, procesele-verbale de predare și restituire, (f.d.12), semnate de ambele părți, constituie înscrisuri cu forță probantă. Completul reține că, acestea atestă în mod incontestabil că autovehiculul a fost predat fără defecte și restituit cu deteriorarea specificată („*Locatarul a deteriorat baia de ulei...*"). Aceste înscrisuri nu au fost contestate de intimat și stabilesc faptul deteriorării în timpul deținerii automobilului în locațiune.

Totodată, Completul de judecată constată că la data de 24.07.2021 Leanca Sergiu a semnat înștiințarea despre faptul că la data de 29.07.2021, ora 13:00 pe teritoriul or. Chișinău, str. Petricani 23/1 se va efectua examinarea automobilului de model Volkswagen Golf cu n/î ***** pentru constatarea pagubelor materiale, fiind indicat și faptul că „*În cazul neprezentării, examinarea se va efectua în lipsa D-stră*". (f.d.13)

Astfel, la data de 29.07.2021 a fost întocmit Actul de examinare a mijlocului de transport auto nr. 2570/07A prin care s-a indicat că urmează a fi reparate următoarele piese (părți componente): Baia de ulei motor; Bloc motor; Arbore cotit asamblat; Pistoane (set); Mecanism distribuție gaze motor; Garnituri. (f.d.14)

Prin Raportul de evaluare a pagubei nr. 2570/07A (*la actul de examinare din 29 iulie 2021 și actul de examinare suplimentar din 02 august 2021*), instanța de apel reține că mărimea prejudiciului material stabilit de expertul Ciobanu Adrian pentru repararea autovehiculului constituie suma de 33836,41 lei. (f.d.15-20)

Potrivit Certificatului de acreditare nr. 006 eliberat lui Ciobanu Adrian, acesta are dreptul să activeze în domeniul: Expertiza/evaluarea mijloacelor de transport, pentru perioada de la 25.09.2018 până la 25.09.2021. (f.d.88)

Subsecvent, Completul de judecată constată că, instanța de fond a confundat un raport de evaluare întocmit de un evaluator acreditat (*Ciobanu Adrian, certificat nr.006/2018*) cu o expertiză judiciară.

Or, raportul de evaluare este un înscris probatoriu admisibil potrivit art. 117-118 Cod de procedură civilă, iar evaluatorul poate fi calificat ca specialist.

Respingerea sa trebuia să fie motivată prin analiza conținutului, nu printr-un formalism neîntemeiat. În plus, instanța a ignorat faptul că intimatul, notificat despre examinarea tehnică, (f.d.13), nu s-a prezentat și nu a solicitat o contraexpertiză/contraevaluare a pagubei.

Potrivit art. 1269 alin. (1) Cod civil, *locatarul este ţinut să repare prejudiciul suferit de locator prin pierderile survenite la bunul închiriat dacă nu va demonstra că pierderile nu se datorează vinovăţiei sale sau a persoanelor cărora le-a permis folosinţa bunului sau accesul la el*.

Completul reține că, potrivit acestui articol, sarcina probei revine locatarului Leanca Sergiu pentru a demonstra că deteriorarea nu s-a datorat vinovăției sale. Prin semnarea procesului-verbal care consemnează deteriorarea și prin neprezentarea la examinare, intimatul nu și-a îndeplinit această sarcină. Astfel, instanța de fond a inversat eronat sarcina probei, cerând reclamantului/apelantului să demonstreze ceea ce legea o pune în sarcina pârâtului/intimatului.

Astfel, potrivit concluziilor supra invocate, instanța de apel constată că concluziile instanței de fond sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, or instanța eronat a respins proba principală pe criterii formale (Raportul de evaluare a pagubei nr. 2570/07A), în timp ce ansamblul probatoriu indică deteriorarea și vina intimatului Leanca Sergiu. Or, raportul prezentat de apelant rămâne singura evaluare tehnică disponibilă în dosar. Completul notează că, instanța trebuia să-i aprecieze valoarea probatorie în această împrejurare specifică, nu să-l declare inadmisibil în mod abstract, iar refuzul părții (intimatului) de a participa la verificarea faptelor nu poate fi folosit împotriva celeilalte părți (aplantului) pentru a anula probele pe care ultimul le-a adus.

Totodată, Completul stabilește că instanța de fond a reținut că reclamantul nu l-a informat pe pârât asupra sumei prejudiciului rezultate din raport. La caz, instanța de apel reține că această constatare este lipsită de relevanță juridică pentru fondul cererii. Or, notificarea din 06 iunie 2024 (contrasemnată/recepționată de intimat) conținea toate elementele necesare pentru a atrage atenția lui Leanca Sergiu asupra datoriei și a permite soluționarea amiabilă a cauzei. Obligația fundamentală este cea de a repara prejudiciul, stabilită prin contract și lege. Nerespectarea unui termen sau a unui formalism al notificării în procedura pre-procesuală nu anulează existența prejudiciului și dreptul la reparare, ci poate afecta doar calculul unor elemente accesorii (ca dobânda de întârziere).

Subsecvent, Completul de judecată reține ca fiind întemeiat dreptul apelantului „Legalbooking” S.R.L. de a solicita încasarea prejudiciului material cauzat, or, potrivit prevederilor art. 9 alin. (2) lit. a) și f) Cod civil, *drepturile şi obligaţiile civile apar: din contracte şi din alte acte juridice; în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane*.

Conform art.16 alin. (1) lit. g) Cod civil, *apărarea dreptului civil se face, în condiţiile legii, prin repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial*.

Totodată, Completul mai reține, că potrivit prevederilor art. 19 alin. (1) și (2) Cod civil, *în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat)*.

Completul instanței de apel reține că, răspunderea materială a locatarului Leanca Sergiu pentru deteriorarea automobilului închiriat decurge direct din principiul executării cu bună-credință a obligațiilor contractuale și din regimul special de răspundere prevăzut de art. 1269 Cod civil pentru contractul de locațiune, ca act juridic bilateral valabil încheiat. Această răspundere este de natură contractuală, bazându-se pe încălcarea obligației de a restitui bunul în starea în care a fost primit (clauză consemnată în procesul-verbal și prevăzut în pct. 5.4 a Contractului de locațiune), și nu delictuală.

În acest context, repararea prejudiciului patrimonial (dauna reală) constă în a readuce bunul la starea în care s-ar fi aflat dacă obligația nu ar fi fost încălcată. Raportul de evaluare, deși contestat de prima instanță pe considerente formale, rămâne singurul element de probă tehnică care cuantifică efortul financiar necesar pentru atingerea acestui scop – însumând costul pieselor, manoperei și al activităților conexe necesare reparării deteriorărilor consemnate. Prin urmare, cuantumul de 26336 lei, reprezentând diferența dintre evaluarea totală a costurilor de reparare și suma achitată benevol în mărime de 7500 lei (invocată de apelant și necontestată de intimat), constituie o măsură legitimă și proporțională a prejudiciului direct cauzat (*dauna reală*) și suportată de locator/apelant.

Cu privire la pretenția privind *dobânzile de întârziere* înaintată de apelantul „Legalbooking” S.R.L., instanța de apel reține că conform art. 942 alin. (1) Cod civil, *în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale*.

Astfel, instanța de apel reține că dobânda de întârziere, potrivit art. 942 Cod civil, presupune existența unei obligații pecuniare certe a cărei scadență a fost depășită. În cauza dedusă judecății, deși prejudiciul a survenit la data restituirii automobilului (data de 22.07.2021), contractul de locațiune sau o notificare ulterioară nu stabilesc în mod explicit și neechivoc o dată scadentă de la care dobânda ar începe să curgă pentru întreaga sumă a evaluării. Notificarea din 06 iunie 2024 a stabilit un termen de 7 zile, dar aceasta a fost emisă cu mult timp după producerea prejudiciului și nu poate fi considerată drept scadența inițială a obligației principale. Astfel, momentul de la care datoria a devenit „neplătită la scadență” nu este stabilit în mod clar.

Completul reține că, în materia contractuală, drepturile și obligațiile părților sunt stabilite în primul rând prin contract, iar în mod suplimentar de către lege. Potrivit art. 1269 Cod civil, obligația esențială a locatarului este de a restitui bunul în starea în care l-a primit sau, în caz de deteriorare, de a repara prejudiciul cauzat. Textul legii nu conține o dispoziție specială care să prevadă că neîndeplinirea acestei obligații de restituire/ reparare generează *ipso facto* dreptul la dobândă de întârziere pentru întreaga perioadă dintre momentul producerii prejudiciului și momentul plății.

Completul instanței de apel, ține să menționeze că, prejudiciul material, ca sumă lichidă și certă, este definitiv stabilit printr-o hotărâre judecătorească (*la caz, prin decizia Curții de Apel*). Numai după această stabilire judiciară a cuantumului concret al datoriei (*în cazul de față, suma de 26336 lei*), poate să apară o obligație pecuniară certă, cu un termen de plată determinat sau determinabil. Din acest moment, respectivul termen trebuie să fie notificat părții adverse, sau să rezulte din dispozițiile legii - privind termenul de executare a hotărârii. Abia de la depășirea acelui termen (*și nu retroactiv de la data deteriorării după cum eronat interpretează apelantul*) poate începe, în condițiile legii, calculul și cererea dobânzii de întârziere pentru prejudiciul cauzat.

Subsecvent, pretenția unei dobânzi de întârziere calculată pentru perioada anterioară stabilirii definitive a datoriei/prejudiciului nu este întemeiată în absența unei prevederi contractuale sau legale exprese în acest sens.

Totodată, potrivit prevederilor art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului*.

În conformitate cu prevederile art. 82 Cod de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.*

Conform art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, *din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică*.

Potrivit prevederilor art. 96 alin. (1) și (1^1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat*.

Aceleiași cerințe sunt expuse și în practica CtEDO *(cauzele: Le Compte, Van Leuven et de Meyere, art. 50, 17; Minnelli contra Belgiei, din 23 iunie 1981, §45; Feldbrugge contra Olandei din 29 mai 1986, Cm De Cubber contra Belgiei din 16 octombrie 1984, Art. 50,25;* același principiu în cauzele *Olsson către Suiedia din 24 martie 1988 nr. 1, 104; 1 48; Niderost-Huber contra Elveţiei din 27 ianuarie 1997, 40)* în care este indicat, că de asemenea este necesar de a stabili realitatea cheltuielilor, necesitatea și caracterul rezonabil al mărimilor lor.

Conform art. 60 alin. (1) și (2) din Lege cu privire la avocatură, *avocatul acordă asistenţă juridică clientului în baza contractului de asistenţă juridică, încheiat în formă scrisă. Împuternicirile avocatului şi ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat.*

În acest context Completul de judecată ține să menționeze, că cheltuielile pentru asistență juridică pentru a fi încasate de către instanța de judecată din contul părții care a pierdut procesul în beneficiul părții care a obținut câștig de cauză, sunt raportate la o serie de criterii, și anume: criteriul necesității, caracterul de realmente

suportate și criteriul de rezonabilitate în raport cu cuantumul cheltuielilor de asistență juridică solicitate a fi compensate.

Necesitatea suportării cheltuielilor de judecată de către reclamant rezultă nemijlocit din necesitatea realizării apărării dreptului, interesului încălcat, contestat al reclamantului.

În raport cu criteriul efectivității, realității suportării cheltuielilor de asistență juridică, pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a unor acte confirmative cum ar fi dovada achitării onorariilor avocaților (*copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată*), caracterul real al cheltuielilor de judecată.

Subsecvent, potrivit materialelor cauzei, Completul instanței de apel constată că apelantul în cadrul procesului de examinare a cauzei în instanța de fond, a fost asistat de către avocat, pentru serviciile căruia a fost achitată suma de 5000 lei fapt confirmat prin Bonul de plată cu seria DAA nr. 08470677 din 16 iulie 2024, și pentru examinarea cauzei în instanța de apel la fel s-a achitat suma de 5000 lei, fapt confirmat prin Bonul de plată cu seria DAA nr. 08470657 din 20 aprilie 2025. (f.d.6, 89)

În conformitate cu art. 52 alin. (8) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19 iulie 2002, *nici o autoritate publică nu poate influenţa direct sau indirect şi nu poate controla contractul dintre avocat şi client*.

Astfel, suma de 10000 lei achitată de apelantul „Legalbooking” S.R.L. către CA „Pagu Alexandru”, este una reală și rezonabilă pentru examinarea unor astfel de litigii, care este confirmată prin acțiunile întreprinse de avocatul corespunzător (*cererea de chemare în judecată, cererea de apel, probele anexate, etc.*), ceea ce se confirmă prin materialele cauzei și urmează a fi încasată din contul intimatului Leanca Sergiu.

Totodată, având în vedere admiterea parțială a acțiunii, cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat urmează a fi compensate la fel parțial, proporțional pretențiilor admise.

Prin prisma prevederilor Anexei nr. 1 din Legea taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023, și ținând cont de cele constatate mai sus, Completul de judecată reține că Leanca Sergiu urmează să achite în beneficiul „Legalbooking” S.R.L. suma de 1103,40 lei (*26336 - 5001 = 21335; 21335 * 4% = 853,40; 853,40 + 250 = 1103,40 lei*) cheltuieli pentru achitarea taxei de stat și suma de 200 (două sute) lei

cheltuieli pentru achitarea taxei de timbru (*Ordinul de plată din 15 iulie 2024*), suportate în instanța de fond. (f.d.4)

Totodată, apelantului urmează a-i fi restituite și cheltuielile suportate în instanța de apel, prin urmare din contul intimatului urmează a se încasa în contul apelantului suma de 937,89 lei (*1103,40 * 85 % = 937,89 lei*) cheltuieli pentru achitarea taxei de stat în instanța de apel și suma de 200 (două sute) lei cheltuieli pentru achitarea taxei de timbru în instanța de apel (*Ordinul de plată din 22 aprilie 2025*). (f.d.86)

În rest, pretențiile reclamantului/apelantului „Legalbooking" S.R.L. urmează a fi respinse ca neîntemeiate.

Având în vedere cele expuse supra, Completul de judecată ajunge la concluzia că apelul declarat este întemeiat, hotărârea judecătoriei Cimișlia din 30 octombrie 2024 urmează a fi casată integral, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care instanța de apel va admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de „Legalbooking" S.R.L. către Leanca Sergiu privind repararea prejudiciului material, încasarea dobânzilor de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art. 385 lit. c), art. art. 386-390, 394, 434 Cod de procedură civilă al RM, Completul de judecată

D E C I D E :

Se admite apelul declarat de avocatul Pagu Alexandru în interesele "Legalbooking" S.R.L.

Se casează integral hotărârea judecătoriei Cimișlia din 30 octombrie 2024, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de „Legalbooking" S.R.L. împotriva lui Leanca Sergiu privind repararea prejudiciului material, încasarea dobânzilor de întârziere și a cheltuielilor de judecată, ***cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care:***

Se admite parțial acțiunea înaintată de „Legalbooking" S.R.L. împotriva lui Leanca Sergiu cu privire la repararea prejudiciului material, încasarea dobânzilor de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Leanca Sergiu în beneficiul „Legalbooking" S.R.L. prejudiciului material în suma de ***26 336 (douăzeci și șase mii trei sute treizeci și șase) lei.***

Se încasează de la Leanca Sergiu în beneficiul „Legalbooking” S.R.L. suma de 5000 (cinci mii) lei - cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică, suma de 1103 (una mie una sută trei) lei și 40 bani cheltuieli pentru achitarea taxei de stat și suma de 200 (două sute) lei cheltuieli pentru achitarea taxei de timbru, suportate în instanța de fond.

În rest, pretențiile „Legalbooking” S.R.L. se resping ca neîntemeiate.

Se încasează de la Leanca Sergiu în beneficiul „Legalbooking” S.R.L. suma de 5000 (cinci mii) lei - cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică în instanța de apel, suma de 937 (nouă sute treizeci și șapte) lei și 89 bani cheltuieli pentru achitarea taxei de stat în instanța de apel și suma de 200 (două sute) lei cheltuieli pentru achitarea taxei de timbru în instanța de apel.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni din momentul comunicării deciziei integrale.

Preşedintele ședinței, judecătorul:	Judecător:	Judecător:
Mironov Andrei	Colev Grigori	Hudoba Valeri